

RZECZNIK PRAW DZIECKA
Monika Horna-Cieślak

Warszawa, 29 kwietnia 2025 r.

ZRN.420.6.2025.WPW

(w odpowiedzi należy podać ten znak sprawy)

Szanowna Pani
dr Agnieszka Dziemianowicz – Bąk
Ministra Rodziny, Pracy i Polityki
Spółecznej

Szanowna Pani Minister,

do Biura Rzeczniczki Praw Dziecka wpływają niepokojące informacje dotyczące trudnej sytuacji dzieci samotnych matek osiagających pełnoletniość podczas pobytu w domach samotnej matki.

Zgodnie z przepisami § 6 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Spółecznej z dnia 7 lutego 2024 r. w sprawie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży w uzasadnionych przypadkach pobyt mieszkańca domu może być przedłużony ponad 12 miesięcy, ale nie dłużej niż 6 miesięcy, a w przypadku osiągnięcia przez dziecko pełnoletniości w trakcie pobytu w domu, w sytuacji kiedy w domu przebywa jego matka, ojciec albo opiekun prawny z młodszym rodzeństwem, osoba może pozostać w domu do czasu przebywania w placówce rodzica albo opiekuna prawnego, pod warunkiem że nadal uczęszcza do szkoły lub szkoły wyższej lub legitymuje się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. W innym wypadku musi opuścić dom samotnej matki.

Z reguły taka młoda osoba u progu dorosłego życia nie posiada środków materialnych i nie jest w stanie ich od razu wypracowywać na takim poziomie, by móc zamieszkać sama przykładowo w wynajmowanym lokalu. Nie otrzymuje też żadnego wsparcia od swoich

rodziców z uwagi na to, że oni sami znajdują się w trudnej kryzysowej sytuacji w życiu. Dodatkowo bardzo często w toku procesu wychowawczego nie nabyła pakietu kompetencji potrzebnych do usamodzielnienia się.

Z analizy stanu prawnego systemu opieki socjalnej w Polsce wynika, że dla wskazanej grupy młodych osób ustawodawca nie przewidział specjalnego wsparcia w procesie usamodzielniania się jak w przypadku osób, które przebywały w pieczy zastępczej. Powoduje to, że wskazana grupa młodzieży nie otrzymuje szansy choćby na początkowym etapie po opuszczeniu domu samotnej matki, aby w godnych warunkach rozpocząć naukę po szkole średniej oraz pracę. Skutkiem takiego stanu rzeczy jest brak możliwości rozwoju i wyjścia ze schematu, w jakim dorastały. Zdarza się, że młode nastolatki wracają do domu samotnej matki same będąc w ciąży.

Mając na względzie powyższe, na podstawie art. 10a ustawy z 6 stycznia 2000 roku o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. z 2023 r. poz. 292 t.j.), zwracam się z uprzejmą prośbą o wskazanie czy ministerstwie znany jest poruszony problem, czy analizowana jest skala zjawiska oraz czy trwają prace legislacyjne w kierunku zapewnienia tej grupie młodych osób wsparcia socjalnego.

Proszę ponadto o wskazanie, z jakiego rodzaju wsparcia ww. grupa osób młodych może aktualnie korzystać.

Z wyrazami szacunku

Monika Horna-Cieślak

Rzecznik Praw Dziecka

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	525813.1803730.3154065
Sygnatura dokumentu	ZRN.420.6.2025
Data dokumentu	29.04.2025
Skrót dokumentu	33D5FA4148A1244E9B6954C1A0999A601545151F
Wersja dokumentu	1.6
Data podpisu	29.04.2025 20:39:48
Podpisane przez	Monika Horna-Cieślak Rzecznik Praw Dziecka

EZD 3.124.86.85.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 1 Rzecznika Praw Dziecka z dnia 2 stycznia 2015 roku wprowadzającym w Biurze Rzecznika Praw Dziecka system Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją, pismo podpisane elektronicznym podpisem kwalifikowanym nie wymaga podpisu własnoręcznego jako właściwie zatwierdzone w systemie teleinformatycznym BRPD.